

Novi grobovi

FRANCES YERICH

Po dolgotrajni bolezni je preminila na domu hčere poznana Frances Yerich, rojena Izanc, stanujoča na 730 E. 157 St. Doma je bila iz Nemške vas. Bila je članica podružnice št. 10 SZZ in Gold Star Mothers organizacije ter delničarka Slovenskega doma na Holmes Ave.

Tu zapušča soproga Antona, štiri sinove: Rudy v Californiji, Johna, Louisa in Victorja, dve hčeri: Mrs. Mary Beike in Mrs. Josephine Starman ter šest vnukov. Sin Sgt. Martin Yerich je bil ubit v vojaški službi leta 1944, kakor tudi sin Joseph, hči Olga pa je umrla leta 1943. Pogreb se vrši v četrtek jutraj ob 9. uri iz pogrebnega zavoda Mary A. Svetek, 478 E. 152 St., v cerkev Marije Vnebovzete ob 9.30 uri in nato na pokopališče Calvary.

JAKOB BUKOVEC

V Mestni bolnišnici je umrl v petek Jakob Bukovec, ki je dopel v Ameriko pred 56 leti iz Bele Krajine. Doma je bil iz vasi Vrtače pri Semiču. Nekaj let je vodil grocerijsko trgovino na E. 39 St. in St. Clair Ave. Zadnjih 70 let je bil v penziji. Star je bil 79 let in družina stanuje na 22070 Ball Ave. Bil je član društva Dvor Baraga, št. 1317 CKO in društva Zavedni sosedje, št. 158 SNPJ.

Tukaj zapušča soprogo Marijo, rojena Ladiha, doma iz vasi Meglanič, fara Trebnje na Dolenjskem, sinove in hčere: Emil, Edward, Mrs. Mary Rosplock, Mrs. Frances Weyant, Mrs. Rose Moro in Joseph, šest vnukov, sestro Mrs. Mary Regner v Newark, N. Y., in v stari domovini brata Jožefa. Pogreb se vrši v torek jutraj ob 9. uri iz pogrebnega zavoda A. Grdina in sinovi, 17002 Lake Shore Blvd., v cerkev sv. Kristine in nato na pokopališče Calvary.

ANTON MAYER

Po daljšem bolehanju je umrl na svojem domu Anton Mayer, star 65 let, stanujoč na 441 E. 148 St. Doma je bil iz Ogrske. Delal je zadnjih 27 let pri Apex Electric Co.

Tukaj zapušča soprogo Mary, rojena Schneider, tri otroke: Vendel, Mrs. Elizabeth Samich in Mrs. Mary Buklad, šest vnukov in več sorodnikov. Pogreb se vrši v sredo jutraj ob 8.45 uri iz pogrebnega zavoda Joseph Zele in sinovi, 458 E. 152 St., v cerkev sv. Jeronima ob 9.30 uri in nato na pokopališče sv. Križa.

ANTON GORJUP

Danes jutraj je umrl v St. Alexis bolnišnici Anton Gorjup, stanujoč na 718 E. 159 St. Pogreb oskrbuje pogrebni zavod Joseph Zele in sinovi. Podrobno ati bomo poročali jutri.

V zadnje slovo

Članstvo društva Zavedni sosedi, št. 158 SNPJ je prošlo, da pride nocoj v Grdinov Lake Shore pogrebni zavod, da izkazuje zadnjo čast umrlemu članu Jakob Bukovec, v torek jutraj pa da se po možnosti udeleži njegovega pogreba.

ARMADA DELAVCEV--UNIJCER V AMERIKI NARAŠČA!

WASHINGTON, 17. maja—Od leta 1949 dalje se je število članstva pri ameriških delavskih unijah pomnožilo za tri milijone in je v Ameriki trenutno kakih 17 milijonov unijsko organiziranega delavstva! To priznanje je izšlo iz tajništva za delo federalne vlade.

Začetek pravega delavskega gibanja gre v leto 1888, ko je bila ustanovljena prva moderna začetkoma sicer skromna unija ameriških strojnih delavcev. Ta unija sama šteje danes 860,000 članov. Vključena je v zvezi A.F.L., ki ima po zadnji statistiki skupno deset in pol milijona članstva!

Leta 1935 se je porodila unija C.I.O., ki šteje danes po priznanju federalnega tajništva za delo pet milijonov članstva. Unija C.I.O. ima nekatere podrejene unije posameznih industrij, ki same na sebi štejejo milijon članstva. C.I.O. je organizirala delavstvo v gigantskih industrijah jekla, avtomobilov in oblčilne stroke.

Poleg omenjenih unij obstajajo pomembne unije železničarjev in rudarjev. Po tej statistiki, če vzamemo vse glavne štiri ameriške unije skupaj, lahko računamo s 17 milijoni unijsko organiziranega ameriškega delavstva!

V delavskem pokretu se nadaljujejo razgovori o združitvi obeh velikih unij A.F.L. in C.I.O.

V kongresu samem pa se o spremembi delavskega zakona, ki nosi ime Taft-Hartley, lahko govori preje o nekem zastoj, kakor pa o napredku. Obstojata, da so deljena mišljenja med predsednikom Eisenhowerjem in republikansko večino v kongresu. Večina republikancev v kongresu hoče izkoristiti sedanjo oblast in omejiti delavske pravice na najnižje. Obstojata pa nadalje tudi vtis, da se predsednik Eisenhower kot najvišji odgovorni uradnik, a obenem tudi kot vojak zaveda pomena ameriškega delavstva ne samo v proizvodnji, marveč v ameriškem državnem in družabnem življenju sploh. Kot predstavnik republi-

kanske stranke ima Eisenhower še drug cilj: Držati organizirano delavstvo stran od demokratov! Toda reakciji sledi—akcija!

Najdaljši predor na svetu

ZENEVA, Švica, 17. maja—Veliki gorski vrh Mont Blanc, ki je najvišja gora v Evropi, bo predrt z novim predorom. Tri države, Francija, Italija in Švica, ki so na predoru enako zainteresirane, so radi tega izdelale skupno tehnični načrt in bodo skupno prispevale h gradbenim stroškom, ki bodo znašali \$18,200,000. Na predoru bo delalo 2,500 delavcev in se računalo, da bo odprt prometu leta 1956. Skozi predor bo šla dvotirna železnica, širina predora pa bo 25 čevljev. Ta predor bo najdaljši in najpomembnejši predor na svetu.

Iz bolnišnice

Poznana Mrs. Rose Gubanc se je vrnila iz bolnišnice na svoj dom na 16725 Waterloo Rd., kjer se še vedno nahaja pod zdravniško oskrbo. Najlepše se zahvaljuje vsem prijateljem za obiske, cvetlice in darila, ki jih je prejela. Prijateljice jo sedaj lahko obiščejo na domu ali pokličejo IV 1-6790.

82. rojstni dan

Naša dolgoletna naročnica Mrs. Annie Kocjančič iz Erie, Pa., obhaja te dni svoj 82. rojstni dan. Vzlic svojim letom je še vedno čila in bistra ter rada čita. Ob tej priliki ji izrekamo naše čestitke ter želimo še mnogo let zdravja in zadovoljstva v krogu svoje družine!

KAKO SE ŽIVI V ČEŠKIH ZAPORIH

Šef dopisnega urada ameriške časopisne agencije AP v Pragi William Oatis je bil obsojen leta 1951 na deset let zapora. Praga ga je tedaj obsodila radi tega, ker da je špijoniiral v prid Ameriki. Oatis je presedel v ječi skoraj 25 mesecev, sedaj pa je bil izpuščen na svobodo, verjetno po zadnji amnestiji praške vlade, ki je po vzgledu Moskve pomilostila večje število zaprtih vseh vrst. Morda je po sredi tudi pismo Oatisove žene, ki se je obrnila že na pokojnega predsednika češkoslovaške republike Klementa Gottwalda, naj izpusti njenega moža. Ne more se trditi, da bi bil Oatis puščen na svobodo na uradno akcijo uradne Amerike.

Oatis se sedaj nahaja v Zapadni Nemčiji v ameriški zoni. Razumljivo je bilo, da je bil od vseh strani povprašan, kako je bil obsojen in kako se mu je godilo v ječi. Zanimivo je, da se je Oatis izmikal točnim odgovorom na stavljenja mu vprašanja. Zanikal je, da bi se z njim v ječi grdo postopalo ali da bi se zlostaval. Metode komunističnih sodišč so pač drugačne kot v drugih državah. Oatis je bil z drugimi jetniki izključen od zunanjega sveta. Ni niti vedel, da

je med tem časom umrl Josip Stalin; njegova slika visi še vedno na zidovih praške jetnišnice. Ni vedel, da je češkoslovaška vlada izdala pomilostitveni ukaz. Ni vedel, da je bil med tem časom obsojen Rudolf Slansky, ki je bil takrat, ko so njega obtožili, glavnik tajnik češke komunistične stranke in Oatisov glavni politični nasprotnik. Sedaj je Slansky mrtev. Oatis pa na svobodi. Oatis je trdil, da ne gre v sredi tudi pismo Oatisove žene, ki se je obrnila že na pokojnega predsednika češkoslovaške republike Klementa Gottwalda, naj izpusti njenega moža. Ne more se trditi, da bi bil Oatis puščen na svobodo na uradno akcijo uradne Amerike.

Oatis je stal Češkoslovaško drago. Potem ko je bil obsojen, se je začel od strani Amerike pritisk na Prago. Mesečno je bil promet z Ameriko omejen za najmanj \$2,000,000. Izguba teh dolarjev je prizadela češki trgalač! Amerika je prepovedala svojim turistom vstop v Češkoslovaško. Zopet so odpadli tako zaželjeni in potrebni dolarji, ki bi jih ameriški turisti zapravili v Češki. Amerika je omejila češke polete nad svojo zono v Nemčiji. Zopet velika trgovska izguba.

Ali bo Amerika sedaj omilila svoje ukrepe, ker je bil Oatis izpuščen, je vprašanje, ker gre za to, ali je šlo za osebo Oatisa, ali gre za ameriško stališče do komunističnega režima v Pragi.

CLEVELAND BO V PRIMERU VOJNE BOMBARDIRAN

V Clevelandu se je mudil Val Peterson, ki je šef narodne civilne obrambe. Trdil je, da so Rusji sposobni, da s svojimi težkimi bombami in z atomskim bombardiranjem uničijo vsako glavno mesto v Ameriki. V državi Ohio da bi bil v slučaju takega ruskega bombardiranja napada prva tarča Cleveland, poleg njega pa najmanj še tri druga ohajska mesta.

Cleveland je važen radi svoje industrijske produkcije in se mesto imenuje kot eno najbolj važnih industrijskih mest v Ameriki.

Seveda bo prvi New York; že radi milijonskega prebivalstva, transportnih sredstev, financ ter gospodarskega pomena. Vse te okolnosti bi bile za Russe merodajne, da bi bil New York prva tarča njihovega bombardiranja v Ameriki.

In število civilnih žrtev, če ne bomo pripravljeni? Bi šlo na milijone . . .

MEZDNO GIBANJE V CLEVELANDU

Vkljub temu, da se je včeraj skušal doseči sporazum med unijo pleskarjev in podjetji, da bi se odvrnila stavka, do nove pogodbe ni prišlo. Pleskarji so danes stopili v stavko. Zarjevali so 20 centov več na uro.

Danes se začnejo pogajanja za novo plačo v jeklnah v Clevelandu, predvsem pri Republic Steel Co. Prizadetih je okrog 70,000 jeklarjev, ki zahtevajo bistveno zvišanje plače.

ZOPET ZAROTA ZOPER PERONA

BUENOS AIRES, 17. maja—Argentinske oblasti so izdale poročilo, da so prišle na sled veliki zaroti, ki je imela namen s bombami pogubiti v zrak plospe, kjer je urad Perona, obenem pa rezstreliti še druga javna poslopja. Policija trdi, da so se zarotniki vtihovali v Argentino iz sosednjih držav, bili so pa v zvezi z domačimi opozicijskimi, predvsem s socialisti.

V staro domovino

Danes odhaja za stalno v rojstno domovino Mr. Louis Gorenc iz Detroita, Mich. Vrača se v Bučko pri Krškem na Dolenjskem, kjer ima svoj dom.

Mr. in Mrs. Anton in Mary Bostian iz 19617 Mohawk Ave. se jutri vkrata na ladjo Saturnia, s katero gresta na obisk v Jugoslavijo. Mr. Bostian ima brate in sestre v Trstu, katerih ni videl od leta 1923, ko je prišel v Ameriko. Mrs. Bostian (rojena Kokely), pa je bila rojena v Ameriki in bo sedaj prvič videla Jugoslavijo, kamor je zadnja leta pošiljala mnogo paketov tako za sorodnike kot za šolo, kamor je pohajal njen mož. S seboj sta vzela svoj avto. Nazaj se vrneta na ladjo Liberte sredi avgusta meseca.

Srečno potovanje!

Okreval

Poznani kulturni delavec in tajnik Slovenskega delavskega doma na Waterloo Rd. Mr. Vinco Coff iz Delavan Rd. se je vrnil na delo. Vzelo je pet mesecev, da je okreval radi poškodb, ki jih je dobil v tovarni. Zahvaljuje se vsem za obiske, cvetlice, darila in kartice.

“Če bo zapadni svet ekonomsko needin, bo komunistična propaganda zmagala

POSLANICA TAJNIKA DULLESA AMERIŠKEMU KONGRESU

WASHINGTON, 17. maja—Sovjetska zveza vrši propagando, da seje needinost med svobodoljubnimi narodi. Če bodo zapadni zavezniki tej propagandi nasledili, bodo komunisti svojo propagando končali z uspehom—pravi ameriški državni tajnik John Foster Dulles, ko zavzema stališče do ameriških tarif, ki naj se znižajo, da bi produkti zavezniških držav lahko prišli na ameriški trg, s tem pa bi se pojačila njihova domača valuta in proračun, namreč z dobljenim dolarjem.

Sodelovanje ameriških zaveznikov z Ameriko je odvisno od njihovega gospodarskega blagostanja, to blagostanje pa je odvisno v veliki meri od ameriške carinske politike.

Teden, ki se je začel, je posvečen v kongresu razmišljanju ameriške zunanje trgovine, seveda v zvezi tudi z ameriškimi zaščitnimi carinami. Ali naj Amerika zapre vrata tujemu dovozu in ščiti le domače produkcijo, to je vprašanje. Če naj tuji produkti ne pridejo na ameriški trg, naj se nanje naložijo visoke carine, v posledici tega koraka pa cene tem produktom ne bodo mogle konkurirati s cenami domačih ameriških produktov.

Dulles opozarja na Sovjete

Sovjetski voditelji se zavedajo in so se zavedali resnice, da je zapadna obramba ozko povezana z ameriško zunanjo trgovino. Stalin in njegovi nasledniki so napovedali neizbežen konflikt med narodi in državami zapadnega bloka. Ta konflikt bo zapadni blok razbil v njegovi enotnosti, nad njegovimi razvalinami pa bo triumfal komunizem. Še več! Sovjetska zveza dela stalno na tem, da se razkol še poglubi.

Na svobodnem svetu je lažje, če, da pokaže Moskvi, da so bili njeni računi napačni. Tega dokaza pa ne moremo ponuditi, ako ne vidimo in ne slišimo resnice, da sovjetska napoved ima v sebi zrno resnice, opozarja Dulles.

Gre za novo podlago, na kateri naj se zida ameriška in svetovna zunanja trgovina. Amerika se je ponovno priznala k načelu svobodne svetovne trgovine.

NEGOTOV POLOŽAJ NA KOREJI

TOKIO, 17. maja—Med generalom Clarkom kot vrhovnim zavezniškim komandantom in zavezniško delegacijo, ki vodi mirovna pogajanja na Koreji, so se začeli danes razgovori v japonski prestolnici. Zavezniška delegacija na čelu z generalom Harrisonom je prispela s Koreje v Tokio z letalom. Konferenca se vrši na poziv generala Clarka, ki je po vsej verjetnosti dobil nova navodila iz Washingtona. Ta navodila pa so zopet posledica zadnjega spora med Washingtonom in Londonom, kako končati vojno na Koreji.

(Angleži gledajo na splošno na Korejo predvsem s stališča miru. Taka vprašanja kot izmenjava vojnih ujetnikov, so bolj drugovrstnega značaja, prvenstveno je in ostane—mir na Koreji. To zadržanje Londona je označil Washington za barantanje z mirom. Vendar pa je predsednik Eisenhower trdil, da ne gre za kake bistvene razlike med Ameriko in Veliko Britanijo, ki bi se tikale korejskega vprašanja. Gotovo je po besed-

ne. Izmenjavo dobrin med narodi sveta po principu svobode je celo povečati, ne pa omejiti. To je načelo Eisenhowerjeve vlade. Nekaj pa so besede, drugo pa so dejanja. Kako naj se vrši svobodna trgovina recimo iz evropskih držav na ameriškem trgu, če je pa trg evropskemu blagu nedostopen, ker uvozu tega blaga stojijo nasproti cele barikade visokih zaščitnih ameriških carin.

Politični teden, ki se bo pečal s svetovno trgovino, bo pokazal v koliko Amerika po svojih predstavnikih v sedanjem kongresu razume čas in njegove potrebe, v koliko je pristašinja izolacionizma in v koliko je postala internacionalna.

Dulles na Srednjem vzhodu

BAGDAD, Irak, 17. maja—Ameriški državni tajnik John Foster Dulles, ki se nahaja na potovanju po arabskem svetu Srednjega vzhoda, doživlja čudna presenečenja. V Palestini v Izraelu je prišlo do demonstracij proti njemu, ki so bile ali komunističnega, ali nacionalističnega izvora. Komunisti so demonstrirali proti njemu, ker je pač predstavnik kapitalistične države Amerike. Nacionalisti pa, ker je namera sedanje republikanske vlade v Washingtonu ta, da Amerika okrne pomoč Izraelu v dobro arabskim državam.

Pri svojem posetu v arabskih državah pa je Dulles doživel podobne demonstracije, ki imajo v bistvu vzeto isti izvor, samo z

drugo vsebino. Arabske države protestirajo proti temu, da Amerika podpira in je podpirala Jude v Izraelu na škodo arabskim državam. Dulles je mogel videti na lastne oči, da je nasprotstvo med arabskimi državami in Judi globoko ukoreninjeno in da bo morala Amerika, če naj pridobi arabski svet zase, svojo politiko do Srednjega vzhoda spremeniti v temelju.

Dosleden v pijači

MAMOU, La., 17. maja—Nedoltni Luther Guillory je zahteval v Cazan restavraciji pijačo. Ni je dobil, ker je bil suh. Luther ni bil v zadregi. Odšel je v bližnjo Guaranty Banko, zagrozil blagajniku, da ga ubije, če mu papirnate vreče, ki jo je imel Luther s seboj, ne napolni z bankovci. Bančni uradnik je mislil, da ima nasilnik orožje in se je vdal.

Luther se je vrnil v restavracijo, zahteval pijačo in pokazal na vrečo, polno denarja, da bo lahko plačal.

Poklicana je bila policija, ki je izvedla aretacijo. Luther se aretaciji ni upiral, imel pa je na policijo le eno prošnjo, naj ga pusti v gostilni toliko časa, da bo lahko popil, kar je bil naročil.

AMERIKANCI NISO ZRELI . . .

LOS ANGELES, 17. maja—Bivši ameriški vojak, sedaj ženska Christine Jorgenson, je oddala vse ponudbe, da bi se njeno življenje v celoti filmalo. V tej zvezi je rekla: “Ameriška javnost ni dovolj zrela, da bi se sprijaznila z resnico. Upam pa, da bo prišel dan, ko bo tudi ta javnost dovolj zrela, da bo lahko pravilno razumela resnico mojega življenja. Takrat pa bom pripravljena, da se nastopim v filmu.” To izjavo je podala Jorgenson, ker ji vsi Amerikanci menda ne verjamejo, da se je iz bivšega moškega prelevila v popolno žensko z vsemi telesnimi funkcijami, tudi da postane mati.

Jorgenson se bo po njenih izjavah raje naselila v New Yorku, kot pa v deželi filmov in gledališč v Californiji.

UPRAVIČENA RAZPOROKA

LEEDS, Anglija, 17. maja—Edna Illingworth je tožila svojega moža Richarda na razporoko in jo tudi dobila. V pravi se je izkazalo, da jo je Richard v kleti obesil na debel žebelj, potem ko ji je popreje zvezal obe roki. Ko je Edna tako visela “med nebom in zemljo,” je Richard spustil še vodo na njeno glavo—da bi se ohladila, kakor je bil zagovor Richarda.

TUDI BIROKRACIJA

WASHINGTON, 17. maja—Poštni uradi so potrebni, ker pač že obstajajo. V Ohio je n. pr. 437 poštih uradov “četrtega razreda,” ki so državi samo v breme. Za en dolar prejemkov, ki jih dobi tak urad, plača država \$2.32 stroškov. Teh 437 ohijskih poštih uradov je prejelo \$361,011 dohodkov, vladni stroški za njihovo vzdrževanje pa so znašali \$837,418.

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.
231 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND 3, OHIO
Henderson 1-5311 — Henderson 1-5312
Issued Every Day Except Saturdays, Sundays and Holidays

SUBSCRIPTION RATES—(CENE NAROCNINI)
By Carrier and Mail in Cleveland and Out of Town:
(Po raznašalcu in po pošti v Clevelandu in izven mesta):
For One Year—(Za eno leto) \$10.00
For Six Months—(Za šest mesecev) 6.00
For Three Months—(Za tri mesece) 4.00

For Canada, Europe and Other Foreign Countries:
(Za Kanado, Evropo in druge inozemske države):
For One Year—(Za eno leto) \$12.00
For Six Months—(Za šest mesecev) 7.00
For Three Months—(Za tri mesece) 4.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3, 1879.

104

VELIK DOGODEK V EVROPI

Parlament Zapadne Nemčije, tako spodnja zbornica in tudi da rabimo naš ameriški izraz senat—zgornja zbornica, sta odobrila dvoje važnih pogodb, o katerih lahko trdimo, da so svetovnega pomena. Prva pogodba določa, da postane Zapadna Nemčija skoraj samostojna, suverena, je neka pogodba o miru z to Nemčijo. To je mednarodna politična pogodba. Druga pogodba določa, da Zapadna Nemčija pristopa k skupno zapadno evropski obrambi, kateri bo dala na razpolago pol milijona nemških vojakov. Razumljivo je, da bo nosila tudi sorazmerne stroške tega oboroževanja.

Kratek razvoj je bil tale: Kancler zapadno nemške vlade Konrad Adenauer gre po potih bivšega nemškega zunanjega ministra Gustava Stresemanna. Ta politika pomeni, da naj premagana Nemčija povzdigne svoj glas in svetu pokaže, da Nemci niso samo militaristični, barbari osvojenci tujih ozemelj, marveč tudi visoko kulturni narod, ki ima tudi veliko civilizacijo. Bivši napadalec lahko postane branitelj napadenega. Vloge se torej spremenijo. Če bo taka Nemčija sprejeta v zbor evropskih narodov, naj bo vse pozabljeno, kar je ista Nemčija povzročila gorja med prvo in med zadnjo svetovno vojno, Nemci pa bodo po svojem številu, po moči svoje kulture, civilizacije in gospodarstva imeli v tem zboru važno vlogo. Kadar pa bo šlo za kako vojaško organizacijo mednarodnega značaja, pri kateri bodo Nemci enako sodelovali, se bo naradni vojaški duh posebej izkazal in pokazal, kaj da zna. Ničemu ne bo mogel oporekati njegovih vojaških sposobnosti in bo po logični poti isti militaristični Nemec postal militarist na širšem—mednarodnem polju.

Kakor se zdi na prvi pogled, da gre za svetovno krivico, da bi se isti Nemčiji, ki je povzročila dvoje svetovnih razdejanj, danes priznala enakopravnost z zmagovalci, ampak čas pomaga Nemčiji in države, ki so bile v obeh vojnah v sovražnem taboru, morajo siloma priznati, da je temu res tako, predvsem Amerika! Veliko ameriškega ozemlja, ki je kontinent zase, je vzgajilo posebnega ameriškega državljanca. Ta je pozabil, da je pred sto leti bilo divje nasprotje med ameriškim severom in ameriškim jugom. Pozabil je, da so bile južne pokrajine nekdanje naseljene z romanskim prebivalstvom. Vse je zgodovina asimilirala, zvarila skupaj in ustvarila posebni ameriški tip. Ta se ne spomni več na Louisiano, ne na Mehiko, ne na nasprotja s Francozi ali Angleži in kot tako enotni lik gleda tudi v svet. Njemu je nerazumljivo, kako da more obstojati francosko-nemško nasprotstvo. Kako da more biti v nevarnosti kaka Belgija ali Nizozemska! Kako da bi se ne moglo pozabiti na ta nasprotstva, če so že bila! Saj jih je pozabila tudi Amerika! Bivši glavni sovražnik Nemci se kažejo spokorne in zakaj bi jih ne sprejeli v veliki zapadno evropski demokratični tabor, ko gre za povsem nekaj višjega, kar je tudi zapadnemu bloku skupno potrebnega, za blok proti svetovnemu komunizmu!

Zgodilo se je, česar ni pričakoval največji politični optimist! Nemška spodnja zbornica je prva, za njo pa nemška zgornja zbornica po daljšem obotavljanju, vendar z dovolj prepričevalno večino odobrila pogodbe, ki lahko Vlogo politike ravnotežja v svetu je na Veliko Britanijo prevzela Amerika in mora dati na tehniko, da se ne prepostanejo mejnik nove nemške, če ne svetovne zgodovine. Uspeh zapadno nemškega kanclerja Adenauerja, ki je spravil pod streho omenjeni pogodbi, je tudi uradni uspeh Amerike. Pogodbi sta našli popolno ameriško zaslombo, če že niso bile spočete prav v ameriškem državnem tajvažno: Zapadna Nemčija je bila prva država, ki je odobrila, ki je nosilec ameriške zunanje politike. Tudi to je la pogodbo o skupni zapadno evropski obrambi!

Kaj se lahko zgodi? Da pogodba o skupni zapadno evropski obrambi z nemško soudeležbo ne bo odobrena v Franciji. Politično prijateljstvo Amerike se bo v tem slučaju naglo na nemško stran in proti Francozom. Ali je to nekaj nenaravnega, nekaj nezasižanega? Mi pravimo da ne. Zgodovina se ponavlja. Celo stoletje nazaj je bila Velika Britanija nositeljica svetovne zunanje politike, v tej politiki pa je iskala znano politično ravnotežje, da nasprotni blok ne postane premočen, pa tudi ne prešibek. vaga na eno stran, vsak utež, ki drži tehnično v ravnotežju.

L.C.

Koroške vesti

Tri težke nesreče

Spodnja vesca pri Bilčovcu—Huda nesreča se je v velikem tednu zgodila pri Brodniku v Spodnji Vesci. Mladi gospodar Rupert Jesenko je našel staro flobert puško, ki je bila že delj časa skrita za opeko. Bila je tako zarjavela, da je izgledala neuporabna. Mladi Rupert je hotel železje odmontirati, da bi porabil puškino kopito. Pri tem mu pa ni prišlo na misel, da bi se prepričal, če je morda puška nabita. Tako se je puška nenadoma sprožila in je strel predrl nesrečnemu mlademu gospodarju prsi. Težko poškodovanega so prepeljali v celovško bolnišnico, kjer se zdravniki zelo trudijo, da bi mlademu gospodarju rešili življenje.

Železna Kapla—Gozdni delavec Janez Roš, zaposlen v gramozni jami blizu Železne Kaple, si je nedavno napravil gramoz za svojo gradnjo. Med kopanjem pa se je nenadoma utrgala ogromna, poldrugo tona težka gramozna klada in podkopala nesrečnega delavca. Roš, ki je bil star 50 let, je bil takoj mrtev.

Pliberk—Pepija Bidmajerja smo poznali vsi v Pliberku in okolici. Bil je prijeten družabnik, miren in pošten značaj, zato smo ga vsi imeli radi in je bil povsod dobrodošel. Zato nas je težko presunila novica, da se je z motorjem smrtno ponesrečil, ko se je vračal z izleta proti Smihelu. Čeprav je imel na motorju luč ter je, bila mesečna noč, ni opazil na cesti stoječega voza ter je vanj zadel tako nesrečno, da je v roku odletel, ter obležal z razbito lobanjo mrtev na cesti.

Pokojnika so sorodniki in prijatelji kar zasuli s cvetjem. Tudi njegov pogreb je pričal, kako zelo je bil priljubljen. Na njegovih zadnjih poti so ga nesli njegovi tovariši motociklisti. Ko so krsto spuščali v grob, ni ostalo nobeno oko suho. Za Pepijem žalujejo njegovi številni prijatelji in mnogi sorodniki v Mežiški dolini.

Štamcova družina v Kapli na Dravi žaluje za svojim dobrim očetom in vzornim gospodarjem. Z družino vred pa žaluje za pokojnim Matevžem Šlemcem tudi vsa širša okolica, ker je z njim odšel od nas moč, kakršnih je le malo med nami. Pokojni Matevž je bil doma v Resnici pri zavedni Krajčevci družini. Od tam se je pred dobrih 20 leti priženil k Štamcovi Mariji v Kaplo na Dravi. V rani mladosti že je zelo ljubil knjige in se sam izobraževal. Zgodaj se je vključil v prosvetno življenje in širil slovensko prosveto med koroškim ljudstvom. Bil je predsednik Slovenskega prosvetnega društva v Kapli, mnogo si je prizadeval za razvoj zadružništva, sodeloval je v odboru Hranilnice in posojilnice v Borovljah, pri Slovenski kmečki zvezi. Povsod je marljivo delal, dokler ga ni bolezen položila na posteljo, iz katere ni več vstal.

Inženir Marko Polcer—šestdesetletnik

Dne 18. aprila je praznoval 60. letnico pionir slovenskega sadjarstva na Koroškem—inženir Marko Polcer. Naš vsepovsod spoštovani jubilar se je rodil pred 60 leti pri Vazarju v Spodnjih Vinarnah blizu divnega Klopinskega jezera v sru Podjune. Bil je zelo zaveden in se je že kot gimnazijec v Celovcu vključil v takrat zelo močno slovensko gibanje. Zaradi pritiska, ki so ga začeli izvajati v Celovcu na slovenske študente, je pozneje nadaljeval študije v Kranju in Gorici. Agronomsko fakulteto je posepal v Zagrebu, na dunajski visoki šoli za zemeljsko kulturo je pa diplomiral za inženirja agronomije.

Ko se je po praksi na Češkem vrnil na Koroško, ni naletel pri oblasteh dosti razumevanja za svoje poklicno delo. Zato je sam

iz lastnih sil ustvaril prvo sadno drevesnico na Slovenskem Koroškem in tako dolga leta tiho in požrtvovalno delal za dvig našega sadjarstva, ki mu je bil ves predan. Nad 25 let je razpošiljal na tisoče sadnih dreves po vaseh vse od Ziljske Bistrice pa do Žvabeke. Vodil je brez števila sadjarskih tečajev, sodeloval pri razstavah itd. ter ima veliko zaslug za gospodarski dvig vseh okoliških vasi.

Sodeloval je tudi v narodnoosvobodilni borbi ter je bil partizanom pravi oče. Ko se je ustanovila Slovenska kmečka zveza, se je takoj vključil vanjo in zdaj deluje kot njen član in referent za sadjarstvo.

Pomladanski pevski koncert v Hodišah

Slovensko prosvetno društvo "Zvezda" v Hodišah je priredilo pomladanski pevski koncert pri Bruklerju ob Hodiškem jezeru. Predsednik društva Miha Mothe je pozdravil številne poslušalce, domače pevce in pevce goste, člane nemških pevskih društev Leonhardsgilde, Bergler Gloecke in Trio Guggenberger.

Za uvod so zaigrali pod spretnim vodstvom Folteja tamburaši vesele koračnice. Nato so nastopili izmenoma domači slovenski pevci in nemški pevci gostje, ki so pripravili poslušalcem res užitek polno popoldne, obenem pa je bil ta nastop manifestacija mirnega in slovnega sožitja obeh narodov. Saj je takšna izmenjava kulturnih dobrin in medsebojno spoštovanje najboljša podlaga za zboljšanje sožitja obeh narodov v deželi.

Šentviško prosvetno društvo "Danica"

V Podjunu so nam povedali, da bo šentviško slovensko prosvetno društvo zidalo novo dvorano. Lastnik gostilne "Pri Voglu" v St. Primožu jim je doslej rad dajal na razpolago svojo dvorano in tudi sicer jim je vedno vsestransko pomagal. Zato so se tudi glede dvorane zmenili z njim. Prizidali jo bodo k njegovi stavbi in to dvorano in oder, ki bo tako velika, da bo med najlepšimi odri na Koroškem. Dogovorili pa so se tako, da bo gospodar zidal dvorano, društvo bo pa zbralo les za oder.

To društvo je res zelo delavno, ter je lahko vsem za dober zgled. Nedavno so že drugič gostovali v Žitari vesi. Igrali so Finžgarjevo "Razvalina življenja". Dvorana je bila polna, saj so šentvidčani znani kot dobri igralci, zraven so pa nastopali še mladi pevci iz Dol, ki so se tudi odlično odrezali.

Igralsko družino Sloveskega prosvetnega društva št. Vid sestavljajo večinoma mladi igralci, ki pa imajo za seboj že lepo število dobrih predstav. V prvih letih po vojni so z uspehom vprižarili več Finžgarjevih iger, kakor "Verigo", "Divjega lovca", "Naša kri" ter Borove "Raztrgance", s katerimi so gostovali tudi v drugih krajih Hodjune. Klinerjev "Plavž" je ena njihovih najbolje uspelih iger. Poleg teh so igrali še "Tri sestre", "Kmet Herod", "Zadnji vitez Reberčan" in "Počeni prstan", torej kar lepo število. Igralci pravijo, da se bodo v novi dvorani, ki jo začno v kratkem graditi, še bolje odrezali. Prepričani smo, da bo res tako in jim želimo vsa srečo, ki jo tudi zaslužijo.

(Slovenska izsejalna matica)

Društveni koledar

JUNJA

33. junija, nedelja—Piknik društva Vipavski raj št. 312 SNPJ na farmi SNPJ.

JULJA

12. julija, nedelja—Piknik društva Združeni bratje št. 26 SNPJ na farmi SNPJ.

DECEMBRA

6. decembra, nedelja—Koncert zbora Slovan v Ameriško jugoslovanskem centru, Recher Ave.

Španski svet se združuje

Najnovejša pot španskega zunanjega ministra Martina Artaja na Pacifik in skoraj sočasni obisk argentinskega poglavarja Juana Perona v Santiagu pričata, da se med obema sedanjima velikima blokoma—sovjetskim in atlantskim—vedno bolj skusa izoblikovati tudi tretji, zaključeni krog španskega sveta.

Ni dvoma, da ta španski svet v zadnjem času ni imel tiste vloge, kot bi jo s svojimi stoletdesetimi milijoni ljudi in precejšnjim gospodarskim bogastvom lahko imel v splošnem dogajanju. Južnoameriške države so dolgo dobo boleale na stalnih pučih in generalskih revolucijah, kar je slabilo njihovo moč navznotraj, zlasti pa navzven, a zdaj se režimi v glavnem nekam ustaljujejo. Sama matična dežela Španija je zaradi nesrečnega zaključka državljanske vojne, Francove diktature in še danes trajajočega nasilja nad španskim ljudstvom seveda padla v neko zaničevano osamitev, od koder se šele v zadnjem času, precej prav zaradi razočaranja svobodoljubnih sil nad Sovjetsko zvezo, le postopoma in pri zadnjih vratih vtihoaplja v hišo Združenih narodov.

Na tej poti svoje postopne konsolidacije pa latinski svet tu in onstran Atlantika vendarle ni mogel ostati brez neke nasložitve ali vsaj gospodarske povezanosti. Ker je večina južnoameriških držav—trenutno z edino izjemo Guatemale—da o Francovi Španiji niti ne govorimo—proti sovjetskemu in protikomunistično usmerjena, je bilo popolnoma razumljivo, da je to povezovanje šlo v smeri druge velike sile—ZDA, to je države, ki je po njihovi sodbi in prvi vrsti sposobna in odločena upreti se sovjetske mu pritisku. V zvezi s tem je pač značilno, da se Španci hkrati, ko spet začenjajo akcijo za izrivanje Angležev iz Gibraltara, pogajajo z Američani o novih oporiščih, ki bi jih jim pustili. Toda kot so ZDA po eni strani to navezovanje sprejemale, zlasti v Južni Ameriki, s katero so povezane ne samo v kontinentalni obrambni skupnosti ampak tudi zaradi potrebe svojega gospodarskega tržišča, pa je postajalo tudi očitno, da je latinski partner pri teh odnosih precej potrpežljiv, in to prav zaradi tega, ker je politično osamljen, gospodarsko slabotnejši in brez možnosti izbire za drugo naslovitev. Da se južnoameriške države, zlasti večje, n. pr. Argentina in Brazilija tega zavedajo, kaže dejstvo, da se v teh državah že dolgo govorijo o raznih zaveznikiških pogodbah z ZDA, da pa vsaj doslej do stvarnega podpisa še ni prišlo. Posebno značilna akcija v smeri iskanja nekeke svoje enakovredne poti je bila tudi nedavna zahteva Argentine v OZN po uravnovešenu ekonomskih cer surovin in cen gotovih proizvodov. V tem predlogu, čigar namen je bil izboljšanje gospodarskega položaja zaostalih držav, ki izvažajo surovine, je bila Argentina deležna podpore tudi vseh drugih južnoameriških držav, nasprotno pa je naletela na složen odpor pri obeh sicer med seboj si nasprotujočih velesilah—ZDA in ZSSR.

V samo Španijo je prav tako precej pritiskal ameriški kapital tako da je pariški Observateur pred kratkim celo objavil članek pod naslovom "Ekonomska kolonizacija Španije." Kot izgleda so ameriški poslovni krogi za zainteresirani na tem, da bi se uknil španski zakon, po katerem se omejuje udeležba tujega kapitala v španskih podjetjih na eno četrtino, v tem smislu, da bi se odslej zornje meje dvignile na 45 odstotkov. Samo v petrolejska vrtanja na področju Marci-

le bodo neka ameriška podjetja investirala več kot milijon dolarjev. Ob tem pronicanju ameriškega kapitala se skušajo fa-langisti—teoretični tako imenovane ekonomske neodvisnosti—posluževati kot protiteži favoriziranja nemških investicij v Španiji. Tako je pred kratkim v tem notranjem gospodarskem dvoju med ZDA in Nemčijo, pri čemer slednjo podpirajo vodilni španski fašistični krogi, že tudi s svojih ideoloških stališč, nemška tvrdka Lenz zmagala v licitaciji za novo tovarno traktorjev, ki je bila prej že obljubljena Fordovemu podjetju. Taka gospodarska nasprotovanja, še posebej pa dejstvo, da končno tudi ameriška vlada te svoje stiske s Francovo Španijo navezuje zaradi sebe, vendarle precej previdno in iz obzirnosti do svojih evropskih zaveznikov vendarle nekam sramežljivo, so pač nekateri od razlogov, da še ni prišlo do dokončnega ameriškošpanskega sporazuma, čeprav sta ameriška vlada in Izvoznovozna banka še odobrili Španiji nemajhno posojilo okrog 200 milijonov dolarjev.

Francova Španija skuša zato po eni strani utrditi svojo lastno politično in gospodarsko moč, po drugi strani pa s širokim nastopanjem v zunanjem svetu zadobiti tudi videz neke demokracije. Posledica tega je nemajhna diplomatska dejavnost Francove države v zadnjem času.

Diplomatska pot Španije gre v treh smereh. Ena teh poti skuša izkoristiti sedanjo protisovjetsko usmerjenost evropskih in zlasti ameriških krogov s tem, da se proglašajo za prvega branilca Zahoda pred komunistično nevarnostjo in da se tudi zdaj povezuje z najbolj ekstremnim in reakcionarnim elementom—Cangakajskom. Tako je bila konec februarja v Madridu podpisana pogodba o prijateljstvu med Španijo in nacionalistično Kitajsko. Dejstvo, da je ob tej priložnosti kuomintanški veleposlanik na tiskovni konferenci izjavil, da je njegova dežela stopila po sklepu predsednika Eisenhowerja k denetralizaciji Formoze v prvo vrsto mednarodnih dogodkov, samo potrjuje domnevo, da je Franco s tem želel ugajati novemu predsedniku ZDA in republikancem, ki so tudi sicer dali Španiji več upanja za njeno rehabilitacijo kot demokraciji že s tem, da so sklenili zamenjati dosedanjega ameriškega veleposlanika v Madridu s pomembnim Jamesom Dun-

nom. Druga dva aduta, na katere se španska zunanja politika zanaša, sta iluzija na nekdanjo sredozemsko povezavo s Severno Afriko in tako z muslimanskim svetom, ter obnove starega pritrditve na zvon katoliške skupnosti in španskih kulturnih tradicij. Da bi izigral svoj prvi adut, je zunanji minister Artajo pred meseci obiskal nekatero irabske dežele Bližnjega vzhoda, v Madrid pa je privabil sirjikega zunanjega ministra Zakerija Rifaja, ki je Francu prinela s seboj tudi odlikovanje Omejade. Druga in glavna španska zunanjepolitična karta—špansko katolištvo—pa je vodila Artaja že lani v Južno Ameriko, prav te dni pa ga je popeljala na daljni Pacifik, predvsem na Filipine, da, kot piše španski list "Jorija Oficial del Lunes," obnovi špansko politiko univerzalnosti. Na Filipinih, ki so jim nekdanj prav tako kot Južni Ameriki gospodarili Španci in zato tudi deloma pustili svoj kulturni pečat, je bil Artajo sicer sprejet z vsemi častmi tamkajšnjih državnih in političnih voditeljev, kulturnih delavcev in drugih—med drugim je celo ganljivo govoril tridesetimi benediktincem

španskega reda—a vendar je bil v nerodnem položaju, ker je moral položiti venec pred spomenikom filipinskega narodnega junaka Rizalu, ki so ga leta 1891 ustrelili prav Španci. Po obisku v Manili Artajo te dni nadaljuje svoje diplomatsko poslanstvo na Formozo in muslimanskih prestolnicah Daljnega vzhoda—Bangkoku in Karačiju.

Vzporedno z aktivnostjo Španije v evropsko-azijskem prostoru pa prevzema podobno vlogo zbiranja latinskih sil v Južni Ameriki Argentina. Po daljšem razdobju medsebojnega rivalstva se zdaj vrstijo medsebojni prijateljski obiski in pokloni poglavarjev južnoameriških držav. Tudi nedavna ustanovitve nove sindikalne centrale za Južno Ameriko Atlas spada v ta okvir. Pri tem združevanju Južne Amerike pa gre njegov prvi glasnik Peron včasih tako hitro, da ga niti ostali latinski sosedje ne razumejo, oziroma ga težko dohajajo. Zato ni čudno, da so izjave, ki jih je dal Peron pred sedanjim obiskom v Čileju, pa tudi za časa tamkajšnjega bivanja in po vrnitvi domov, o nekaki združitvi Argentinec v Čileancev v eno nacijo s skupno obrambo in postopno odpravo gospodarsko-trgovinskih meja, v Čileju natelele na precej zadržane komentare, oziroma so vzbudile celo precejšnje vznemirjenje v strahu za lastno neodvisnost. Obenem z državno političnim, gospodarskim in sindikalnim zbiranjem južnoameriških sil pa prihaja tudi vedno bolj do izraza težnja, da se latinski svet onstran Atlantika razglasi za danes najmočnejše središče in zatočišče katolištva. Menda niso v zvezi s tem brez pomena glasovi, ki so se pred kratkim razširili v vatikanskih krogih, češ da papež proučuje možnost, da preseli svoj sedež iz Evrope v Latinsko Ameriko, verjetno v Brazilijo, kot danes eno najbolj strnjenih katoliških držav.

—Naši Razgledi

IZUMRLO IME.

A NE POTOMSTVO

NEW ALBANY, 17. maja—Smrtjo Mary Black, ki je umrla v starosti 95 let, je izumrlo njegovo družinsko ime. Pokojna Mary Black je imela dva sinova, ki pa sta umrla, ne da bi se bila poročila. Zapustila pa je tudi osem hčera, ki so se vse poročile in imajo 154 članov potomstva.

AMERIŠKE BAZE V JUGOSLAVIJI

BEOGRAD, 17. maja—Jugoslovska vlada je dovolila ameriškemu letalstvu, da se ameriška vojna letala lahko poslužujejo jugoslovanskih letališč, kakor tudi da lahko letijo preko jugoslovanskega ozemlja, če gre za vojaške operacije.

LETALSKA NESREČA

MARSHALL, Texas, 17. maja—Letalo, ki je imelo na krovu 20 oseb, se je strmoglavilo in razbija enega potnika—ženske—pokolilo 19 ljudi pod seboj. Tragika je v tem, da se je nesreča pripetila le 13 miljov vstran od letališča, kjer naj bi letalo pristalo. Letalo je zašlo v neurje in viharje, kar naj bi bilo vzrok nesreče.

JUGOSLOVANSKA LUKA V SOLUNU

V grškem pristanišču Solun ima Jugoslavija svobodno zono. Da jo modernizira, je beograjska vlada določila \$1,000,000, s katerim zneskom naj se ta zona spopolni.

Don't gamble with fire—the odds are against you!

Obisk sončne Primorske

Zelo lep in nov svet je za nas Primorska. Svojevrsni kraški svet, v katerem veje prijeten, topel morski zrak in razne zanimivosti nenehno privlačujejo. Posebno v zgodnji pomladi, ko je še hladno in neprijetno vreme, je na Primorskem že vse v cvetju. V pozni jeseni, ko se je pri nas spravila narava že k počitku, je tam še toplo in vse v zelenju.

Že v Podbrdu nam bo ušel pogled na silno strma travnata pobočja, posejana s kmetijami, ki se visoko končujejo v pašnike in prepadne grebene bohinjskih gor. Spremlja nas bistri potokček Bača in ozka, ponekod v živo skalo vklesana cesta. Redke, prijazne zidane hišice in ljubke vasice obdajamo iz vlaka. Kmalu se nam odpre krasen pogled na Soško dolino proti Kobaldu. V ospredju zablisti malo jezero višjevozelene Soče, ki je zajezena, da poganja veliki električni centrali v Doblarjih in Plaveh. Soča v elektrarni Doblarje hitro opravi svojo nalogo. Pozneje jo veliki žep spet delno zajame in voda teče po velikem podzemnem rovu, da zavrti še tribune v Plaveh, nato pa se vrže v razpenjena nazaj v Sočo. Ves čas vožnje obdajamo krasno barvo reke, ki prijetno šumlja; drvi po globoko zarezani in zgledni kamniti strugi, pa se zopet razlije po širokem prodišču. Izredno lepoto bomo občudovali, če se povzpnejo popludne, ko sončni žarki ne dosega več struge, na Sv. Goro in gledamo globoko v skalnato pogorje, zarezano dolino proti Mostu na Soči, po njej čudovito lepo, debelo vijugasto črto temnomodre Soče. Simon Gregorčič in dr. Kugy sta bila prevzeta nad to lepoto, zato sta tako navdušeno opevala, slavila in proglasila Sočo za najlepšo reko Evrope.

V Kanalu smo, ki je zelo staro naselje iz 15. stoletja. Hiše so tesno stisnjene druga k drugi, zidane v starem primorskem slogu in v vse očne. Dolina se širi. V Plaveh zadihamo še milejši morski zrak. Od tod drži lepa, strma cesta v Brda. Ko smo prišli čez mogočni solkanski most, se dolina na široko odpre. Bližamo se Solkanu in Gorici. Soča zavije na desno, minila jo je živahnost in kar nekaj leno teče, ko se posavlja od svojih rodni gora. Po hribovitem svetu nad njo se razgrinjajo naša vinorodna Brda. Sončni hribočki so posejani s prijaznimi vasicami. Desno pa se vzpenja 664 m visok hrib Toplej, kjer stoji ljubna planinska koža planinskega društva Nova Gorica. Od tod je krasen razgled na morje, ki je oddaljeno komaj okrog 10 km. Ob lepem vremenu vidimo ladje in čolne na morju. S postaje Prvačina smo lahko na Trstelu v poldruzi uri. Pot je lepa in markirana. Sosed Trstela je Fajti hrib. Na njem in Doberdobu, kjer so bili v prvi svetovni vojni strašni boji med Avstrijci in Italijani, je zemlja prepojena s potoki krvi slovenskih fantov, saj poje tudi pesem: "Oj Doberdob, slovenskih fantov grob!"

Na nasprotni strani, nad Vipavsko dolino obdajamo verigo gora, ki se razteza od Sv. Gore do Nanosa. Najlepši vrhovi so Kucelj, Čaven in Golaki. Za njimi pa se razgrinja obširen Trnovski gozd. Na vrhu Čavna in pod Golaki stojita planinski koči. Na Čaven pridemo iz Ajdov-

ščine v treh urah. Ker je visok nad 1200m, je z njega zelo lep razgled na vse strani, tudi na morje. Posebno lepa je od tod Vipavska dolina, ki je vsa posejana z vinsko trto, s sadovnjaki in vrtovi.

Nekaj izrednega je planinska flora na Čavnu. Tukaj uspeva skoraj vseh vrst žlahtno planinsko cvetje. Posebno šarmance, narcise, modri encijan, avrikelj, planike in še mnogo drugih. Vmes pa so posejani kot dekorativne blazinice šopi rdečega volčjuna. Kar diham nam zastaja ob pogledu na to pisano krasoto, ki jo lahko občudujemo sredi meseca maja. Encijan raste v šopkih po deset cvetk skupaj in tako na gosto, da komaj najdemo prostor za stopinjo. Greben in vrh Kucelja, ki je neposredni sosed Čavna, se zdi v maju, kot bi bil polit z modro barvo. V naših gorah ni nikjer na enem mestu tako bogato in pestro zgoščena skupaj vsa planinska flora, kot tukaj. Nedvomno zelo ugodno vpliva nanjo morski zrak. Menda tudi ni nikjer drugod kot tu, da bi uspevali komaj eno uro narazen vinska trta in planika. Bogato je popluden trud vsakomur za vzpon na Čaven, saj hoja ni preveč naporna.

Če pa hočemo videti res pravi kraški svet, pojdemo od Prvačine naprej skozi Gregorčičev Rihemberk mimo Dutovelj, kjer pravijo, da imajo najboljšo črno vino—teran—ter še naprej proti Sežani Kotanjast, kamnit

svet, slabo porasel s travo in z redkim, nizkim drevjem, se razteza daleč naokrog. Nehote se bomo vprašali, s čim neki se tod preživljajo ljudje. Sonce neusmiljeno pripeka na to pokrajino, pa tudi huda morsk burja kaj rada divja. V obrambo proti njej so ponekod pozidali visoke in dolge škarpe, da bi zaščitili nasade in drevje. Posebnost v tem kraju je ves Stanjel na Krasu, ki je pozidana kot orlovsko gnezdo na vrhu kamnitega hribočka, obdana z obzidjem kot srednjeveški grad. Iz sredine pa štrli v nebo ozek stolp, podoben turškemu minaretu.

Taka je sončna Primorska od Podbrda navzdol. Med precej višje gorovje pa je zarezana gornja Soška dolina. Od Mosta na Soči smo kmalu v prijaznem Tolminu, ki je tudi zidan v primorskem slogu. Ko potujemo po lepi cesti še skozi čedne vasi, pridemo do hribočka, na katerem kraljuje cerkev Sv. Lovrenca, kjer počiva gorški slavec Simon Gregorčič. Dobro pol ure višje pa je njegov rojstni kraj Vrsno, kjer si bomo v njegovi rojstni hiši lahko ogledali muzej. Pojdimo še dobro uro višje v vas Krn ter obiščimo rojstno hišo zgodovinarja in pisatelja Simona Rutarja, ki ima vzdano tudi spominsko ploščo. Tik nad vasjo pa se že poganja vznožje ponosnega Krna.

Lep biser naše domovine je Soška dolina in ostala Primorska. Ne bo nam žal, če jo bomo obiskali.

—Anton Blažej
(PO "LJUDSKI PRAVICI")

Črna prihodnost južnoafriške zveze

Malanova nacionalistična stranka si je na aprilskih volitvah zadržala oblast, ki si jo je pridobila leta 1949. To pot je še povečala svoje število poslancev, tako da bo po razporeditvi v parlamentu, medtem ko jih je imela poprej petinosemdeset. Opozicijske stranke pa so na letošnjih volitvah izgubile 9 poslanskih sedežev, čeprav so še vedno dobile več glasov kakor vladna stranka. Za opozicijo je glasovalo 766 tisoč volivcev, za vlado pa 611 tisoč. Zastarel volilni sistem pa je omogočil, da je Malanova stranka z manjšim številom glasov ponovno dobila večino poslanskih mest v parlamentu.

Na teh volitvah—kakor tudi na prejšnjih—so sodelovali samo beli prebivalci Južnoafriške zveze. Po podatkih iz leta 1950 živi v Južni Afriki 2,630,000 Evropejcev. Ostalo prebivalstvo sestavljajo črni plemena Bantu, ki štejejo 8,347,000, mešanci, ki jih je 1,030,000, in 323,000 Indijcev. Vsi ti, razen 50,000 mešancev v pokrajini Cap, nimajo volilne pravice. Pa še tistim iz pokrajine Cap je hotel Malan odvzeti volilno pravico že lani, toda vrhovno sodišče je razveljavilo sklep skupščine, ker ni bil izglasovan z dvetretjinsko večino in je bil zaradi tega protustaven. Malan tudi na sedanjih volitvah ni dobil dvetretjin-

ske večine v skupščini, da bi lahko spreminjal ustavne določbe. Vendar je večje število glasov, oddanih zanj, znamenje, da beli odobravajo njegovo rasno politiko v Južni Afriki.

Njegova politika se dosti ne loči od politike največje opozicijske stranke, ki jo vodi Strauss in ki je dobila na aprilskih volitvah 57 poslanskih mest. Tako njegova kakor Straussova stranka sta za razlikovanje med belci in črnci, le da Straussova stranka ni za popolno ločitev belcev od črncev, ker bi bila z njo ogrožena gospodarska celota Južnoafriške zveze. Malan pa zahteva, naj žive črnci zase, popolnoma ločeni od belcev, in prepušča naseljevanje črncev v mestih. Mesto Johannesburg je na primer opasano z naselbinami, v katerih živi okoli 250 tisoč črncev v bednih razmerah. Poprečno 6 oseb na dan umrje za tuberkulozo v teh izvenmestnih bivališčih črncev.

Organizacije črncev, mešancev in Indijcev so se doslej le pasivno upirale Malanovi rasni politiki. Razen izredov lanskega oktobra v Port Elizabeth doslej v Južni Afriki ni prišlo do krvavih spopadov, vendar posledje se zna zgoditi, da bo tudi Južna Afrika prizorišče bojev, kakršni so sedaj v Kenji.

SUROVINE ZA PAPIR

V Zedinjenih državah se porabi ogromne količine papirja. Največ tega papirja je izdelana iz lesne kaše, to je iz lesa. Na ta način tiskarska industrija požre vsak dan cele gozdne komplekse v naši deželi. Poleg tega importiramo tudi mnogo lesne kaše iz Kanade in iz skandinavskih držav.

Do neke mere se izdeluje papir tudi iz koruzne slame in iz slame drugih žitaric. To velja le za slabše vrste papirja.

V novejšem času so začeli izdelavati papir tudi iz tropin ali odpadkov sladkornega trsa. Ko se iz sladkornega trsa izpreša sladki sok, ostanejo tropine, imenovane bagasse, ki so bile dosedaj skoro brez vrednosti. Papir izdelan iz bagasse je zelo dobre kakovosti. Zedinjene države, Hawaii, Puerto Rico in Centralna Amerika producirajo letno okrog 13 milijonov ton bagasse. To bo v bodoče dober prispevek k surovinam za izdelavo papirja.

—NEW ERA, glasilo ABZ

Phil Sumrada

JE OSEBNO IZBRAL

5 finis rabljenih AVTOV

1951 PONTIAC \$1695

Sedan, 4 vrata, A-1-Hydrumatic
Izvrsten nakup—št. 122

1949 CHEVY \$995

DeLuxe Styline, 4 vrata
Dober, čist avto
Samo EN lastnik—št. 83

1952 PONTIAC \$2095

Na 8 cilindrov, 2 vrata, Hydrumatic
in druge posebnosti—št. 77

1950 NASH \$995

Custom Statesman, 2 vrata, Sedan.
V zelo dobrem stanju—št. 48

1948 OLDSMOBILE \$845

78 Sedanette z Hydrumatic
EN lastnik—št. 150

Jaz sem sedaj pri družbi

OLEN PONTIAC

10604 St. Clair Ave.,

kjer vam lahko nudim prvovrstno postrežbo.
Odprto v ponedeljek, sredo in petek do 8. zv.

DELO DOBIJO MOŠKI

ASSEMBLERS

Posebna oprema; visoka plača od ure; dodatek za življenjske stroške; plačane počitnice; prazniki; prispevajoča skupinska zavarovalnina in penzija.

PAINTERS-SPRAYERS

Incentivna plača na produkciji takoj od začetka.

THE OLIVER CORP.

19300 Euclid Ave.

KE 1-0300

AREOVNATIČNO DELO

GRINDERS

(Production, Carbology, in Toolroom)

INSPECTORS

(Line & Floor)

TOOL & DIEMAKERS

Operatorji za:

BOREMATICS

AUTOMATICS

(Single & Multiple)

TOOL ROOM LATHES

Družba preskrbi obede, kavo, zavarovalnino, hospitalizacijo in zdravniško oskrbo. Zmeren našt za počitnice. Visoka plača z dodatki za življenjske stroške. Morate biti pripravljeni delati katerikoli shift. 10% bonusa za drugi in tretji shift.

V primernem kraju.

Dobra transportacija.

Ugajalo vam bo delati pri

JACK & HEINTZ

17600 BROADWAY

Zglasite se v uposlovalnem uradu od ponedeljka do petka 8. zj. do 5. pop.; v torek do 9. zv.; v soboto do 1. pop., v nedeljo od 10. zj. do 2. pop.

Prosimo prinesite izkaz ameriškega državljanstva

ASSEMBLERS

PREJŠNJA IZKUŠNJA NI POTREBNA

Tudi izurjeni

METAL FINISHERS

GAS AND ARC

WELDERS

PAINT SPRAYERS

TORCH

SOLDERERS

TRIMMERS

Morate biti pripravljeni delati 1. ali 2. shift

SPREJEMAMO PROŠNJE

za zgornja dela od moških, ki se zanimajo za delo na produkciji pri sestavljanju station wagon in panel truck ogrodij. Visoka plača od ure

DELAVCEVE PODPORE

Penzijski načrt, zavarovalnina, hospitalizacija, plačane počitnice in prazniki
Zglasite se v našem

EMPLOYMENT OFFICE

od 8. zj. do 5. pop. dnevno razen ob nedeljah

FISHER BODY

(EUCLID PLANT)

Division of General Motors Corporation

20001 EUCLID AVE.

EUCLID, OHIO

Don't gamble with fire. The odds are against you!

ROBIN RE-SALE SHOP

NOVA IN RABLJENA OBLAČILA

Tu dobite zelo primerna oblačila za pošiljke v staro domovino. Pecen.

796 EAST 152nd STREET

VAS MUČI REVMAATIZEM?

Mi imamo nekaj posebnega proti revmatizmu.

Vprašajte nas.

MANDEL DRUG CO.
Lodi Mandel, Ph. G., Ph. C.
15702 Waterloo Rd.—KE 1-0034

For your VACATION

welcome to

CHRISTIANA LODGE

Slovenian Resort

The Hotel has 30 rooms with connecting showers. Central dining room, with American Slovenian cooking. All sports, private beach, boating and fishing. Cater to overnight guests. 260 miles from Cleveland. Located on U. S. 112. Write for folder.

CHRISTIANA LODGE

Dominik and Agnes Krasovec, prop.

Rt. 1, Box 175,
Edwardsburg, Michigan
Phone 9128 F5

NAPRODAJ

Soda Fountain in restavracija

v središču slovenske in litvinske naselbine. Prometen prostor na vogalu. Najemina je nizka in dobi se na željo tudi "lease" za 10 let. Prodaja lastnik. Cena \$4,500.

Vpraša se na
1398 East 66th Street,
vokal Wade Park Ave.

DELO DOBIJO MOŠKI

JEKLARNA NUDI

izvrstno priliko za delo v raznih oddelkih s priliko do napredovanja.

Dobra začetna plača in mnogo podpor za delavce.

Zglasite se v uposlovalnem uradu

REPUBLIC STEEL

Independence Rd.

pod Clark Ave. mostu

PUNCH PRESS

OPERATORJI

PUNCH PRESS

POMOČNIKI

SPOT WELDERS

2. shift; dobra plača od ure poleg premije za nočno delo, incentivna plača in nekaj nadurnega dela.

GEOMETRIC STAMPING

CO.

1111 E. 200 St.

MACHINE

OPERATORJI in

ASSEMBLERJI

Visoka plača od ure poleg dodatka za življenjske stroške. Prosimo, da se osebno zglasite v našem uposlovalnem uradu na Engle Rd., južno od Brookparka

FORD

MOTOR CO.

17601 Brookpark Rd.

TAPCO

Coit Rd. tovarna

ima dela za

TOOL ROOM LEARNERS

FORGE SHOP HEATERS

MATERIAL HANDLERS

MACHINE REPAIRMEN

ELECTRICAL

INSTRUMENT

REPAIRMEN

EXTERNAL GRINDERS

BENCH INSPECTORS

Morate biti pripravljena delati katerikoli shift. Dobre delovne razmere. Visoka plača od ure. Prosimo, prinesite izkaz državljanstva. Uposlovalni urad odprto dnevno od 8. zj. do 5. pop.

V soboto in nedeljo od 8. zj. do 4. pop.

THOMPSON

PRODUCTS, INC.

12818 COIT RD.

(C.T.S. Bus št. 36)

ESTABLISHED—USTANOVLJENI 1922
HEnderson 1-6152

MIHALJEVICH BROS. COMPANY

6424 St. Clair Avenue Cleveland 3, Ohio

From our Magazine (Warehouse) in the free port of Trieste, we are now sending the below listed packages, fully prepaid to the last Station or Post Office.

All packages are fully insured and guaranteed or money will be refunded.

Best Quality White Flour oog Ia \$12.00	New Singer Sewing Machine No. 239 \$148.00
Best Corn Flour \$11.50	New Singer Sewing Machine No. 233 \$155.00
Orchard Sprayers "Eclair" \$30.00	Men's or Ladies' Bicycle \$ 48.00
Orchard Sprayers "Vita" \$21.50	
Cooking Stoves	
on Wood or Coal \$59.00 to \$115.00	
Electric Stoves, two burners \$34.00, with three burners \$47.00 with Roasting Oven \$125.00	
Philips Radio for 220 Watts 4 Waves \$45.00, with 5 Waves (Tubes) & Short Wave \$55.00 & \$75.00 (These Radios are made special for Yugoslav Electric Current)	
If you like to make packages of your own selection, please try to make them into 20 lbs., 40 lbs., 60 lbs., 80 lbs. or 100 lbs. You can send any article that we have on the list.	
We sell Steamship and Airplane Tickets for any part of the world.	
We send Dollars to Yugoslavia and to all Europe; Special Par Avion. Service to Yugoslavia is Excellent. Usually from 7 to 10 days. To Germany, Italy, Austria and Trieste in 6 days.	
Package No. D-1—\$15.50	Package No. D-2—\$18.75
10 lbs. Sugar	10 lbs. Rice
10 lbs. Rice	10 lbs. Sugar
5 lbs. Spaghetti	6 lbs. Sant. Coffee
5 lbs. Coffee	5 lbs. Bakalar
5 lbs. Lard	2 lit. Olive Oil
5 lbs. Laundry Soap	1/4 lb. Pepper
Package No. D-4—\$16.00	Package No. D-5—\$16.00
10 lbs. Spaghetti	14 lbs. Sugar
10 lbs. Sugar	10 lbs. Rice
10 lbs. Rice	5 lbs. Coffee
5 lbs. Coffee	5 lbs. Laundry Soap
1 lit. Olive Oil	5 lbs. Lard
5 pkg. Noodle Soup	5 pkg. Noodle Soup
Package No. D-7—\$16.50	Package No. D-8—\$13.50
20 lbs. Sugar	5 lbs. Spaghetti
10 lbs. Rice	5 lbs. Laundry Soap
5 lbs. Coffee	5 lbs. Sugar
1 lb. Milk Chocolate	5 lbs. Rice
1 lb. Ceylon Tea	5 lbs. Lard
1 lb. Cocoa	5 lbs. Coffee
Package No. D-10—\$22.50	Package No. D-11—\$22.50
20 lbs. White Flour	20 lbs. Flour
10 lbs. Spaghetti	20 lbs. Sugar
10 lbs. Sugar	10 lbs. Rice
10 lbs. Rice	5 lbs. Lard
5 lbs. Lard	5 lbs. Laundry Soap
10 lbs. Rice	5 lbs. Coffee
6 lbs. Coffee	1/2 lb. Ceylon Tea
5 pkg. Noodle Soup	
Package No. D-13—\$18.50	Package No. D-14—\$14.75
22 lbs. Sugar	10 lbs. Sugar
10 lbs. Rice	10 lbs. Rice
6 lbs. Coffee	5 lbs. Coffee
2 lbs. Chocolate	4 lbs. Lard
1 lb. Tea	4 lbs. Laundry Soap
1/4 lb. Pepper	4 pkg. Noodle Soup
Package No. D-16—\$8.90</	

„...Potem je zmagalo življenje“

PO PRIPOVEDOVANJU REDOVNICE T. Š.
NAPISALA BRANKA JURCA

(Nadaljevanje)

Bila sem v hudem precepu. Vsi moralni temelji, na katere je zidala cerkev, so se podrli. Nemci so v imenu nemškega boga morili ljudi, požigali naselja, kradli in ropali so po mestih, po poljih, po gozdovih, ropali so Srbijo, ropali so Slovenijo, ropali so skoraj vso Evropo. In v vsej dolgi vrsti naših predstojnikov ni niti častita mati iz Pariza niti naša vizitatorica, ki je živela v Beogradu, niti ravnateljica niti ena prednica niti en sam samcati lazarist povzdignil glas v imenu pravičnega boga proti nezasišanim grozodejstvom, ki so jih počeli Nemci. Še več, naše predstojništvo jim je, kolikor je moglo, pomagalo pri njihovem bogokletnem opravi. Kdo bi mi mogel potem očitati, če bi dala kakšno malenkost partizanom, tistim ljudem, ki so žrtvovali vse, da bi zajezili morje krivic in grozodejstev. Dejanje, za katerega sem se odločala, sem tehtala na tehtnici božje pravičnosti. Skledica se je nagnila v korist partizanom.

Še isti dan sem rekla ilegalcu: "Lahko pošljete Ružo... Odločila sem se..."

"Velja," je rekel vzradoščen, "samo da se ne bi izpovedali spovedniku. Vem, vsem, po vaše boste kradi, mi pa mislimo, da je treba partizanom pomagati..."

Sklonila sem se nadenj, nasmešnila sem se in rekla: "Spovedni molččnosti ne gre vera. To sem izkusila na lastni koži..." Zvečer sem slišala profesorja, ki je med drugim rekel, da ne verjame njegovim žolčnim napadom in da je ta človek prav gotovo eden izmed tistih komunistov, ki jih policija išče.

Bolniku sem takoj povedala, kaj je rekel profesor. Vidno se je vznemiril. Sklenil je, da mora takoj v mesto. Izmisli si je izgovor: Za vsako ceno mora k bolni materi. Profesor mu je po daljšem razgovoru dovolil oditi iz bolnišnice, zahteval pa je, da se v eni uri vrne.

Ilegalce se je vrnil ob določen uri. S seboj je prinesel dve obleki; eno je izročil meni, drugo pa je zložil pod žimnico. Profesor je zvečer pogledal v našo sobo. Ko je videl bolnika, da je ležal na postelji, je dobrovoljno zaprl vrata in odšel. Naslednje jutro pa je ilegalce odšel.

Ko je profesor zvedel za njegov beg, se je čutil ogrožene. Takoj je o tem begu obvestil Nemce, Nemci so hitro prišli. Spraševali so ostale bolnike, ki so ležali z njim v sobi, kdaj je odšel, kdo ga je videl, ko je odhajal, zakaj niso vsega takoj javili vratarju... Bolniki so se delali nevedne. Molčali so ko grobovi. SPET SEM ZBOLELA

Ko je ilegalce odhajal, sva se srečala na hodniku. Stisnila sem mu roko in mu pozelela dosti sreče. Rekel mi je, da mi bo, brž ko bo mogel, poslal Ružo: Nikoli več ga nisem videla.

Ko Ruže nekaj dni ni bilo, sem si jo vedno bolj želela. Hotela sem dobiti stik s svetom zunaj bolnišnice.

Prav kmalu nato sem zbolela za krvavo grižo. Poslali so me v majhno podstrešno sobico, kjer bi lahko umrla, ko se ne bi bila smilila neki sestri, ki me je hodila obiskovat. Morala bi uživati dietično hrano, a take hrane za mene ni bilo. Sestra, ki mi je stregla, je morala zame ukrasti kako pest riža ali kak krompir. Le tako sem se obdržala pri življenju.

Zdravnik je prišel k meni šele po desetih. Vbrizgnil mi je serum proti griži.

Še bolj sem zasovražila red. Želela sem, da bi partizani čim prej prišli. Slutila sem, da bodo tudi moji rešitelji.

V ZDRAVILIŠČU

Po boleznih so me poslali v Stankovićevo zdravilišče. V Beogradu je bilo poleg kliničnih bolnišnic še dokaj zasebnih zdravilišč, kjer so se zdravili petični ljudje. Takih ljudi se tudi v medvojnem Beogradu ni manjkalo.

Zdravilišče je bilo odlično opremljeno. Posebno bogato pa je bilo založeno z zdravniškimi potrebščinami. Uporabljali smo samo najboljše orodje, medtem ko se je obrabljeno orodje zbiralo v skladišču. Kako bi bile veselje državne bolnišnice recimo v Kikindi ali v Ljubljani, če bi imele zdravniško orodje, ki ga je naše zdravilišče zavrglo! Kako neki bi bili veseli partizanski zdravniki, če bi ga imeli vsaj za najnujnejše operacije!

Prednica v tem zdravilišču je bila sestra Romalda, majhna, debelušna sestra, ki je bila v zelo dobrih odnosih z vizitatorico Godlarjevo.

Že prve dni pa sta se sprijeli prednica Romalda in sestra Roza, ki je tudi delala v tem zdravilišču. Sestra Roza je bila namreč doma iz okolice Krškega. Nemci so ji starše, brate in sestre preselili še enainštiridesetega leta v Nemčijo. Tam je njen oče, ki je bil vse življenje kmet, moral delati v rudniku, medtem ko je družina v baraki nemalokrat stradala. Sestra si je, kakor so mi pripovedovale druge, odtrgovala od ust, da jim je pošiljala kakšne majhne pakete. Zadnje čase je v zdravilišču, kjer se ni manjkalo nobenih dobrot, tudi kaj ukradla za svoje ljudi, ki so trpeli pomanjkanje. Ko je prednica za to zvedela, je sestri Rozi očitala krajo. Še več, rekla ji je, da je s tem, ko je pošiljala pakete svoji družini, delala proti božji volji: Bog je že vedel, zakaj je poslal njeno družino v tujino... Sestra Roza je sprva prednici ugovarjala, kmalu pa je nad strašnimi obdolžitvami onemela. Z velikimi, nerazumevajočimi očmi je gledala v prednico, iz njenih ust pa se ni utrgalo nobeno vprašanje ne ugovor več.

Znova sem spoznala, da so preproste nune obdržale srce in razum, ki jim je usmerjal dejanja v teh hudih letih, da pa so prednice z vizitatorico vred obrnile hrbet svojemu narodu. Živele so v upanju, da jih bo red prav zaradi tega prej ali slej povisil...

RUŽA

Kako me je v zdravilišču iztaknila, še danes ne vem. Nek popoldan so me poklicali iz bolniške sobe. Na mračnem hodniku je stalo dekle, oblečena v oguljen plašč. Vame so gledale velike, kot oglje črne oči. Iskala sem po spominu, od kod naj bi poznala to dekle. Ko sem ji stisnila roko in jo hotela vprašati, kje sva se srečali, je tiho, a odločno izrekla geslo, za katerega mi je povedal ilegalce. Zdrnila sem se. Kolikokrat sem si te besede ponavljala! Odtgnila sem ji roko. Vprašujoče sem se zagledala v njen obraz. Prišel je torej čas odločitve, ki sem si ga vedno bolj želela.

"Misliš, sem si že, da ne boste prišli... Čakala sem vas!"

"Torej mi boste pripravili vsaj nekaj tega, kar imate tukaj..."

"Seveda vam bom dajala. Tukaj tako ničesar ne manjka..."

Ko sem ji povedala, da bi najlaže dajala zdravniško orodje, je bila Ruža posebno vesela. Zmenili sva se, kdaj bo prihajala k meni, jaz pa bom imela zanj že pripravljen zavitek. Opozorila sem jo tudi na našo prednico. Toliko, da bi se vedela pred njo varovati.

Cutila sem se kakor prerajeno. Stregla sem bolnikom, nad seboj pa sem imela še eno sladko skrb: pomagati partizanom in skrbeti, da ne bi kdo ujel Ruže in mene.

Vsakičrat, ko je Ruža odnesla zavitek, ki sem ji ga lepo prevzela z vrvice, sem bila vesela. Stekla sem k oknu bolniške sobe in gledala za drobno Ružino postavo, ki je izginila za vogalom. Najino sestajanje z Ružo pa ni moglo ostati prikrito. Ko sem se nekoč poslovala od nje, me je na hodniku pričakala prednica. Nemudoma me je odpeljala v svojo sobo. Takoj sem vedela, za kaj gre. Vesela sem bila, da je Ruža ob pravem času odnesla pete. Tudi o tem sem bila prepričana, da je prednico, še preden je odšla, videla, in da se torej ne bo več vrnila v zdravilišče.

Prednica je začela z napadom. Njene polžje oči so se izbulile, usta so se ji od jeze penila, po obrazu je odsevala slepa strast Kristusovih vojščakov. Rekla je, da sem že delj časa dajala tej nevredni ženski, ki je pravkar odšla, zdravniške potrebščine, ki so romale, o tem da je popolnoma prepričana, k partizanom, to se pravi h komunistom, ki so in ki bodo ostali na večne čase naši najhujši sovražniki. Kričala je, če se ne zavedam, da sem kradla.

Mojim ugovorom ni hotela niti prislusniti. Prijela me je za roko, me peljala v skladišče in mi krajo dokazala.

Sprva sem mislila tajiti. Med njenim divjanjem pa se mi je prav to, da bi tajila svoja dejanja, za katerega sem se odločila po svobodnem preudarku, uprlo. Strmo sem ji gledala v obraz. Samozavestno sem ji priznala. Prav to moje priznanje jo je razkačilo. Iz onemogle jeze je zahotevala, da poklekne pred njo na tla. Hotela me je prisiliti k spovedi. Hotela je, da bi jo prosila odpuščanja...

Njene zahteve sem odklonila. Zaradi mojega upora je bila vsa iz sebe. Izenada jo je spreletel odrešilni notranji drget. V negotovosti za svojo usodo sem obstala pred njo kot okamenela.

Takoj zatem se je hrupno, na pol blazno zasmejala. Stopila je k meni, vzpela se je na prste, se na las približala mojemu obrazu, potem pa mi je s svetim sovraštvom pridružno rekla: "Pa saj, sestra, vi ste vendar znoreli!"

V hipu se je obrnila, stopila k vratom, pritisnila na kljuko, stekla na hodnik in vpila na ves glas: "Sestra Teodota je znorela!"

(Dalje prihodnjič)

ROKA POSTAVE

Policisti imajo nalogo, da strogo nadzirajo promet in pomagajo zmanjšati število prometnih nesreč. To pomeni, da bo več avtomobilistov kakor pešcev aretiranih radi raznih prekrškov. Prekoračite cesto samo na križiščih in kjer je prometna luč—ravajte se po njej.

KO CVETO TULIPANI

Po vrtovih in parkih Zedinjenih držav cvete meseca maja milijone tulipanov. Nekatere novejšje vrste cveto že bolj zgodaj spomladi, vzporedno z dafočili, toda v svojem najlepšem so tulipani meseca maja. Čebulice tulipanov se morajo posaditi na prosto v pozni jeseni, da cveto spomladi. Potem lahko ostanejo na istem mestu več let.

Tulipani so prišli v Evropo iz Turčije v šestnajstem stoletju in so si jih mogli privoščiti le bogati ljudje, ker so bili silno dragi. Gojitve in izboljševanje tulipanov so se posebno lotili vrtnarji na Nizozemskem in so dobivali zanje izredno visoke cene: po več tisoč forintov za samo eno čebulico. Ta inflacija tulipanov je v letih 1634 do 1637 spravila Nizozemsko v resno gospodarsko krizo, ko so cene tulipanovih čebulic silno padle.

Na Nizozemskem se še danes na veliko ukvarjajo z gojenjem tulipanov in drugih čebulastih cvetlic za izvoz. Pred vojno je bilo tudi na ameriških trgih največ importiranih nizozemskih tulipanov. Tekom vojne, ko je bil uvoz iz Nizozemske nemogoč, pa so mnoge ameriške vrtnarje lotile gojenja tulipanov z dobrimi uspehi. Danes je mogoče v ameriških semenskih trgovinah kupiti po zmernih cenah čebulice dobrih vrst ameriških in nizozemskih tulipanov.

—NEW ERA, glasilo ABZ

Chicago, Ill.

DOMESTIC COUPLE

Good year around position for COOK and HOUSEMAN in Lake Geneva home. Excellent salary. References required. TV. Own quarters. Call any day but Sunday.

Hollycourt 5-2678

DOMESTIC HELP

GENERAL Housework — Woman to stay. New home in N. suburb. Own room. Good salary. Must like children. No cooking, other help.

Midway 3-3261

Nice Home for COMPETENT WOMAN. General housework, Assist with small child. Own room, bath. Week-ends off. D.P. welcome.

PLaza 2-0883

Nice Home needs COMPETENT WOMAN to take care of infant and child. Small apartment. Light household duties. Stay.

LAwndale 1-2638

REAL ESTATE FOR SALE

PALOS HEIGHTS — 1/2 acre. 4 bedrooms; Cape Cod; attached garage; fireplace; recreation room. By owner.

Palos Park 912

BERWYN — South. Owner. Bungalow, 6 large rooms; gas hot water heat; natural fireplace; insulation; carpet; 2 car garage. Large landscaped lot. Transportation, schools, churches, shops.

STanley 8-7067

VILLA PARK — By owner. 7 room house; 3 bedrooms; tile kitchen and bath; 2 car garage; gas heat. Leaving. Must sell.

Villa Park 3300 R

PARK RIDGE — Owner. 6 room brick Georgian; spacious lawn; forced air; garage; open 2 to 5; gas heat.

TALcott 3-6233

WESTCHESTER — By owner — \$15,800. 6 room brick; 2 bedrooms, down; 2 rooms up; tile kitchen; bath; oil heat; basement garage.

816 Bristol

Fillmore 3-1977

1 1/2 STORY - FRAME — 4 and 3 on large corner lot. \$60.00 inc. 1st vacant \$14,800. Owner.

MULberry 5-4542

4823 N. TRIPP AVE. — Leaving for South America; 5 room brick; gas heat; 10x12 enclosed heated porch; mirrored wall; ins. 20x20 garage; plastered basement; rum-pus room; bath; venetian blinds; storms; screens; awning; ref.; stove. Lots of extras. Owner.

PALisade 5-6160

WELL BUILT Income Frame House. Reduced to \$15,500 by owner. 7 rooms and attached Eng. basement apartment. 2 lots. Near school and park.

2115 N. Merrimac

MERRimac 7-8838

6 ROOM BRICK — Double garage; storm windows. \$14,750 by owner.

Call for appointment

PORTsmouth 7-0567

NEW HOMES near completion — Brick, 5 large rooms; expandable attic; full basement; F. R. oil heat; 6045 S. Kolin Ave. Open Sun. 1-5; other locations at 7210 S. Spaulding Ave. and 3814 W. 67th; 6104 S. Tripp. M. Zizas, Contractor.

WALLbrook 5-7744

DES PLAINES — 4 bedroom brick residence; gas heat; suitable for 2 families; garage; close to schools, transportation, shopping. By owner.

Call VANDerbilt 4-7482

BY OWNER — 2 1/2 years old brick 6 room; 1 1/2 baths; gas heat; garage. Service man being transferred. Sacrifice.

5822 S. Kenneth

RELiance 5-5386

Chicago, Ill.

REAL ESTATE FOR SALE

WESTERN SPRINGS — 3 bedroom house; near schools, stores and transportation. Reasonable. By owner.

4200 Grand

Western Springs 7113

WESTERN SPRINGS — Quality 7 room; ranch type; Forest Hills section; possession July 1; under \$40,000.

Western Springs 6869

OAK PARK — By owner; red brick Colonial; 3 bedrooms; 2 1/2 baths; 29 foot living room; den; screened porch; gas heat; 2 car garage.

EUclid 6-2872

PARK RIDGE — 2 story; 6 room; 1 1/2 bath of ceramic tile; natural fireplace; near schools and transportation; gas heat. By owner. Price \$25,000.

TALcott 3-6001

ELMHURST — Sale by owner. Ranch type; 6 1/2 rooms, 1 1/2 tile baths; double garage; 100 foot frontage; oil heat; fruit, berries landscaped. Leaving town.

LINDen 4-4671

LA GRANGE PARK — 2 bedroom house; gas heat; carpeting; double garage; choice location. For sale by owner. \$19,000.

815 N. Stone,

La Grange 5773

IDEAL HOME for large family. Lady Victory Parish. 5 bedrooms; new heating plant; 2 car garage; side drive. Convenient to everything. Owner.

PALisade 5-5092

ELMHURST — By owner. Triple level; 2 bedrooms; living room; separate dining room; utility room; gas heat; storm screens; 1 1/2 car garage; patio. Near transportation. Priced for quick sale. \$16,000 or reasonable offer.

ELmhurst 5933 M

INCOME PROPERTY — 9 room house, hot water, full basement, forced air, 5 and 3 room house in rear, 55 x 60 ft. cement block garage. Priced to sell by owner.

SKYline 4-9095 or 4-2604

DES PLAINES — For sale by owner 5 room brick duplex; gas heat; wall to wall and staircase carpet; dry basement; tile kitchen; back porch and enclosed yard. Near schools and transportation.

NEWCastle 1-3707

BY OWNER — 4 room brick house; screens; storms; landscaped; blinds; lot 40x125. \$13,000.

HILLtop 5-0519

11024 S. Springfield

MOVING TO ARIZONA — 3 bedroom; large living room; dining room; finished basement. An exceptional home.

8251 S. Rhodes

RADEcliffe 3-1124

LOMBARD — 3 bedroom ranch home. Immediate possession. Own transfer out of state. Must sell this ultra modern 3 bedroom home. 20x15 living room plus full size dining room. Kitchen, utility room; automatic washing machine; modern gas range, refrigerator; lot 110x200. Plenty garage space; garage 22x24; 90 ft. blocktop driveway; patio for children to ride bikes, etc. Close to shopping center; schools, bus to door. Open for inspection.

Lombard 2215 R

WANTED TO RENT

RESPONSIBLE Couple Business Owners, 2 adult children, no pets, need 3 bedroom unfurnished apartment. N. or N.W. Present address over 10 years. To \$100. References.

INdependence 3-0764

RESPONSIBLE Civil Service Employee, wife, 3 year old child, need 4-6 room unfurnished heated apartment. N. or W. Moderate rental.

BITtersweet 8-5097

RESPONSIBLE Couple, 19 months old boy, urgently need 3-4 room unfurnished apartment. N. or N.W. Moderate rental.

LINcoln 9-9189

Apt. 101

RESPONSIBLE Couple, 2 children, 5 and 11, need 2 bedroom unfurnished apartment. S. or S.W. Moderate rental. References.

TRIangle 4-5109

after 6 p. m.

CHICAGO, ILL.
FOR BEST RESULTS IN ADVERTISING CALL
DEarborn 2-3179

BUSINESS EQUIPMENT

TAVERN fixtures for sale — Complete. Must be sold before June 1st. Will take best offer. See to appreciate.

6435 Roosevelt Rd.—Berwyn

GUnderson 4-9832

BUSINESS OPPORTUNITY

HARMONY MOTORS — 5804 S. Western Ave., Republic 7-6480. Slovak speaking owners. All used cars. Latest models. Better deals guaranteed.

DELICATESSEN — Money maker. Grossing over \$200,000 a year. Ideal for family or partners. Reason, health.

FULton 5-3880

Good Chance to buy GROCERY and DELICATESSEN with or without house. Selling due to illness.

1000 N. Francisco

EVERglade 4-0012

GROCERY - MARKET — 5 room flat; good business; no competition.

5211 Archer

RELiance 5-4569

Good Chance to buy GROCERY - DELICATESSEN. Also building with nice 4 room apartment for couple. Good neighborhood trade. Selling due to other interests. Call Brookfield 9647 J for appointment

Real Chance to buy CANDY STORE carries notions, school supplies, etc. Established 5 years. Only selling due to other interests. Good steady trade. Living quarters in rear. Come out and see. Call TUXedo 9-9505 for appointment

FEMALE HELP WANTED

NATIONAL CREDIT CARD, INC.

Has Immediate Openings for TYPISTS
Beginners or Experienced
Pleasant, congenial office offering interesting work.
Liberal benefits to help make your position pleasant.

Apply or call for appointment.
215 North Michigan Avenue
State 2-3215

CLERK

With some experience in accounting preferred.
Varied, interesting work particularly congenial for one who likes working with figures.
Opportunity for advancement.
Assured to capable and ambitious person.
Apply
NATIONAL CREDIT CARD, Inc.
215 North Michigan Avenue
State 2-3215

ASSEMBLERS

YOUNG WOMAN 18-45

Light Line Assembly

• 7:30 a. m. to 4 p. m.
• 8 a. m. to 4:30 p. m.
• 9 a. m. to 3 p. m.

WE WILL TRAIN

APPLY TODAY

Crescent Industries

5900 W. TOUHY

RODney 3-6464 Niles 7-8900

WE NEED AT ONCE

Typists

File Clerks

Stenographers

Will consider recent high school graduate
Permanent
Good advancement and insurance benefits
You will like working here
ALLEN M. DORFMAN, Manager

UNION CASUALTY & LIFE INSURANCE CO.

9 E. HURON

WHITEhall 3-0024

Največja in najzanesljivejša družba za pošiljanje paketov v Slovenijo!

EXPRES KOLESA (Biciklji) — najboljšega evropskega izdelka, ženski ali moški \$45.00
"PUCH-STEYR" Rezervna ruma (plašč) in zračnica \$ 6.00
Dinamo luč \$ 6.50